

Suomen tieteellinen kirjastoseura
muutoksen tekijät hyvässä seurassa

Toimintasuunnitelma 2024

Toiminnan kuvaus ja toiminnan tavoite

Suomen tieteellinen kirjastoseura (STKS) on perustettu vuonna 1929. Seura on kirjasto- ja tietopalvelualan yhdistys, joka tekee tunnetuksi kirjastojen merkitystä luovuuden ja tuottavuuden perustana sekä välttämättömänä osana koulutusta ja tutkimusta. Seuran jäseniksi ovat tervetulleita kaikki alasta kiinnostuneet, niin yksityishenkilöt kuin organisaatiot ja yhteisötkin.

Toiminta seurassa on näköalapaikka tieteellisiin kirjastoihin sekä kotimaassa että kansainvälisesti ja antaa samalla jäsenen taustaorganisaatioille tukea kirjastotoimintansa kehittämisessä.

Seura

- järjestää koulutusta ammatissa toimiville, opiskelijoille ja muille alasta kiinnostuneille
- tarjoaa mahdollisuuksia verkostoitumiseen niin työryhmyöskentelyn kautta kuin koulutus-tilaisuuksissa
- antaa jäsenilleen tukea työn haasteisiin ja muutoksiin
- edistää alaa koskevaa tutkimus- ja tiedotustoimintaa ja antaa lausuntoja sekä osallistuu niin kansalliseen kuin kansainväliseen yhteistyöhön
- nostaa keskusteluun ajankohtaisia ja alalle tärkeitä aiheita
- pyrkii yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa vaikuttamaan lainsäädäntöön ja alan muihin toimintaedellytyksiin sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Seura on tieteellisten kirjastojen keskeinen täydennyskouluttaja Suomessa.

Toimintalinjat

Seura toimii aktiivisena kirjasto- ja tietopalvelualan kehittäjänä. Keskeinen kirjastoihin vaikuttava tekijä on avoimen tieteen ja avoimen tieteellisen julkaisemisen nouseminen selkeäksi poliittiseksi tavoitteeksi Suomessa ja Euroopassa. Tähän liittyen kirjastojen asiantuntijoiden rooli on kasvanut tutkimuksen palveluiden kehittämisessä. Erityisesti kasvussa ovat tutkimusaineistoihin liittyvät tehtävät sekä avoimen oppimisen ja avointen oppimateriaalien tuottamisen tuki ja ohjaus.

Jatkuvasti seurattavia teemoja ovat tieteellisten kirjastojen toimialan ja palvelujen kehitys sekä näihin liittyvät henkilöstön osaamistarpeet. Myös kirjastojen kokoelmiin liittyvät kysymykset, kuten tietoaineistojen hinnoittelu- ja hankintamallit sekä kirjastojen vaikuttavuuden osoittaminen ovat jatkuvasti pohdittavia kehittämisteemoja. Viime vuosina laajentunut avoimen tieteen ja tutkimuksen kehittyminen on ollut pitkälti tieteellisten kirjastojen asiantuntijoiden ansiota. Täyttää avoimuutta ei ole vielä tieteessä saavutettu ja

työtä on vielä paljon tehtävänä tieteellisen kommunikaation toimintamallien muuttamiseksi. Monien tieteellisissä kirjastoissa työskentelevien asiantuntijoiden tehtäväkentän painopiste on siirtynyt tietoaisteistojen hankinnasta tutkimustuotosten julkaisemisen, rinnakkaistallennuksen ja raportoinnin tehtäviin. Kirjaston palvelujen ja aineistojen saavutettavuus sekä vastuullisuus ovat niin ikään nousevia teemoja seuran toiminnassa.

Tiede, tutkimus, opiskelu ja oppiminen, muuttuvat. Työ kirjastoissa muuttuu. Opetuksen ja tutkimuksen uudet tavat ja tietoverkkojen hyödyntäminen vaikuttavat kirjastoihin ja niiden toimintatapoihin. Tutkimusdataan ja tiedonlouhintaan liittyvät tehtävät lisääntyvät. Kirjaston asiantuntijat toimivat yhä useammin tutkimuksen ja oppimisen kumppaneina. Oppimisen ja oppimateriaalien avoimuus nousee tulevana vuosina entistä suurempaan rooliin. Kirjastojen osallisuus näihin kehityskulkuihin ja vaikutusmahdollisuudet niihin liittyviin keskeisiin kysymyksiin, kuten digitaalisten aineistojen lisensointiin ja avoimen tieteen tuomaan toimintaympäristön muutokseen sekä tekoälyn hyödyntämiseen, ovat seuralle tärkeitä teemoja.

Strategiset päämäärät

1. Alan osaamisen kehittäminen	2. Kiinnostava ja hyödyttävä jäsenyys	3. Vastuullinen toiminta sekä ennakoiva ja aktiivinen vaikuttamistyö
--------------------------------	---------------------------------------	--

Päämääriä tukevat toimenpiteet

<ul style="list-style-type: none"> • Ajankohtaiset koulutussisällöt ja verkostomaiset toteutukset • Alan osaamisen markkinointi ja profilointi • Yhteistyö alan kansallisten ja kansainvälisten koulutusorganisaatioiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Alan tapahtumiin jalkautuminen, lobbaaminen ja jäsenhankinta • Seuran toimintaa esittelevät webinaarit • Yhteisöllisyyteen aktivoiva toiminta kasvotusten ja verkossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Seuran oman toiminnan vastuullisuuden jatkuva arviointi • Aktiivinen lausuntojen antamisen menettelytapa • Suora vaikuttaminen keskeisiin päättäjiin ja poliittisissa vaaleissa tutkimusedellytysten esillä pitäminen • Tutkitun tiedon jakamisen ja tieteellisten kirjastojen merkityksen esiin nostaminen yhteiskunnassa
--	---	---

Toimintaresurssit

Jäsenistö, työryhmät, hallitus, toimihenkilöt ja puheenjohtaja

Toiminnan painopisteet vuonna 2024

Vuonna 2024 olemme puolivälissä strategiakauttamme: Seuran toiminta näkyy jäsenille erityisesti jäsenlehden Signumin kautta sekä työryhmien järjestämien koulutusten ja webinaarien muodossa.

- Vuonna 2024 järjestämme koulutustilaisuuksia, joiden teemoja ovat mm. uuden tekijänoikeuslain tulkinta ja vaikutukset tieteellisten kirjastojen työhön, avoin tiede, sekä tekoälyn eettisesti kestävä hyödyntäminen.
- Jatkamme vaikuttamistyötä kannanottojen ja lausuntojen muodossa.
- Strategiaan kirjattu seuran vastuullisuuden arviointi toteutetaan ja pohditaan, miten voimme edistää vastuullisuuden ja kestäväen kehityksen muutosta (Agenda 2030) seurana toimiessamme.
- Kehitämme Seuran viestintää ja markkinointia, erityisesti sosiaalista mediaa hyödyntäen. Huomioimme eri vaiheissa uraa olevat jäsenet ja systematisoimme opiskelijayhteistyötä (oppilaitoksissa esittelyt ja koulutustilaisuuksien ilmaispaiikkojen tarjoaminen opiskelijoille)
- Varmistamme työryhmien sujuvan työskentelyn:
 - Google Workspace alustan vakiinnuttaminen työryhmien käyttöön
 - työryhmien työkalupakin päivitysten käytännön toimivuuden seuranta
 - toiminnan avaaminen jäsenistölle jatkuu Signum-juttusarjassa
- Seuraamme Signumin verkkopainotteista toimintamallia
- Vahvistamme tutkijayhteistyötä (tutkijapuhujia seminaareihin)
- Jatkamme tulevaisuustyötä syksyn 2022 tulevaisuustyöpajan pohjalta

Vuosi 2024 on Seuran 95. toimintavuosi ja siten myös 100-vuotisjuhlavuotemme lähestyy. Voimme olla ylpeitä Seuran pitkästä historiasta – sen kyvystä uusiutua ja toimia eri vuosikymmenillä alan kehittämisen ja keskustelun keskeisenä foorumina. Toimialamme on kokenut suuria muutoksia Seuran historian aikana. Jäsentensä ja erityisesti työryhmien kautta Seura on toiminnassaan pystynyt seuraamaan ja ennakoimaan alan ajankohtaisia teemoja. Myös tulevaisuudessa Seura haluaa olla jäsentensä tukena tieteellisen kirjastotyön kehittämisessä ja muutoksen tekemisessä. Yhdessä olemme vaikuttavampia!

Kansainvälinen toiminta

Seuran hallitus sekä seuran eri työryhmät osallistuvat aktiivisesti alan kansainväliseen toimintaan, tiedottavat ajankohtaisista kansainvälisistä kysymyksistä ja edistävät kansainvälisten yhteyksien luomista.

Seura on IFLA:n, EBLIDA:n, LIBER:in sekä UK Serials Groupin jäsen. Näiden järjestöjen toimintaan ja kokouksiin osallistutaan resurssien sallissa tai yhteistyössä muiden kirjastoalan seurojen kanssa.

Tiedotus ja viestintä

- Signum ja uutiskirje
- verkkosivut osoitteessa www.stks.fi
- seuran sähköpostilista stks@lista.tsv.fi
- sosiaalinen media:
 - Facebook-sivut, <https://www.facebook.com/STKS.FVBS>
 - x(entinen Twitter) tai sen korvaaja, jos sopiva löytyy
 - Instagramin käyttöönotto pohdinnassa opiskelijoiden tavoittamiseksi
- seuran hallituksen, työryhmien ja toimihenkilöiden työskentelyalueena Google Workspace pilvipalvelu
- jäsenkirje vähintään kahdesti vuodessa, sähköisessä muodossa kaikille, joilla on seuralle ilmoitettu sähköpostiosoite
- seuran esittelymateriaali
- koulutustilaisuudet
- lausunnot
- jäsenistön henkilökohtainen viestintä

Seuran toiminnasta ja tapahtumista tiedotetaan myös Kirjastot.fi:ssä.

Jäsenyydet kotimaisissa järjestöissä

- Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Suomen tiedekustantajien liitto
- Suomen kirjastomuseoyhdistys

Työryhmät

Seura toimii työryhmiensä kautta.

Työryhmät tekevät tehtävänantonsa mukaista kehittämistyötä. Ne mm. tiedottavat oman toiminta-alueensa ajankohtaisista asioista sekä järjestävät koulutus- ja keskustelutilaisuuksia alan toimijoille. Seuran työryhmät vuonna 2024 ovat:

- Aineiston saatavuus -työryhmä
- Asiakaspalvelutyöryhmä
- Informaatiolukutaito-työryhmä
- Kirjastojuridiikan työryhmä
- Taidekirjastojen työryhmä
- Tutkijapalveluiden työryhmä
- Uuden teknologian työryhmä

Seuran hallitus voi tarvittaessa perustaa ja lakkauttaa työryhmiä.